

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

12. Cythara.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

illi constantissime nolunt, quod Deum averfari sciunt & nolle. Ita hi tales, quidquid desiderant, impetrant, quandoquidem non aliud unquam desiderant, quam ut ad unam & unicam Dei voluntatem se conforment. Sciunt enim quàm verè Hieronymus de obitu Blæfillæ scripserit ad Paulam: Bonus est Deus, & omnia quæ bonus facit, bona sint necesse est. Nec illi bonæ voluntatis homines pro malo habent quidquid à bono Deo est. Sani sunt? gratias referunt conditori. Languent? & in hoc Domini sui voluntatem agnoscunt & laudant. Charorum orbitas irrogatur? plangunt quod accidit; sed quia sic placere norunt Domino, animo sustinent æquissimo. Unicus rapitur filius? durum quidem, sed tolerabile; quia fustulit ille qui dedit. Imminet dura pauperies, aut gravior pauperie morbus? contempsit affligit aut contumelia? injuriarum agmen la-cellit? alias sibi voces elabi non sinunt quàm istas: Sicut Domino placuit, factum est, ita bene factum; etiam in hoc laudatur Deus. Benedictus Deus in æternum. Hac bonâ voluntate, velut anchorâ stabiles supremam expectant horam, breve putant omne malum, quod finis melior subsequetur.

XII. PRÆDESTINATIONIS

SIGNVM.

SIMBOLVM XII.

CITHARA, quæ exprimitur Moderatio affectuum, seu, victoria tentationum. Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitis & concupiscentiis suis, liberè clamar Paulus. Eleganter Bernardus de Christo nos ad se invitante: Qui vult venire post me, abneget semetipsum, ac si dicat: qui me desiderat, se despiciat; & qui vult facere voluntatem meam, discat frangere suam. Quod autem pugnantem fatigat, vincentem coronat. Et hoc est lucrari vitam, quotidie sibi suisque affectibus mori. Ubi affectus vivunt, ibi aut cæca, aut mortua est ratio. Ideo sanctissimus David: Revela oculos meos & considerabo mirabilia de lege tuâ. Scio Domine in lege tuâ magna & sublimia secreta contineri, sed ego homo sum, carne pressus, & variis affectibus obnoxius; nec ignoro, quanta sit vis illorum qui mentem meam turbant, & excæcant: tuæ igitur pietatis sit aperire oculos meos, & offundam ab affectibus caliginem dispellere. Verè de affectibus Seneca: Facilius est initia eorum prohibere, quàm impetum regere. Nam sicut in præceptis dato corpori nullum sui arbitrium est, nec resistere dejectum potest, sed omne consilium irrevocabilis præcipitatio abscondit: Ita animus si initam, amorem, aliòve affectus se projecit, non faciliè reprimet impetum; rapiet illum ad inum vitiorum proclivis natura. Optimum igitur ipsis repugnare seminibus, cuiuscunque demum malignioris affectus. In confinibus arcendus est hostis, nam ubi portis se intulerit, modum à captivis non accipiet. O quanto melior est patiens viro forti, & qui dominatur animo suo, expugnatore urbium!

S. I.

Augustinus: Beati pacifici, inquit, in scriptis, qui omnes animi motus componunt & rationi subiaciunt: beati qui carnis concupiscentiis edonitis, regnum fiunt Dei, in quo nihil non ordine agitur, in quo mens imperat, non reluctantibus famulis, corporis sensibus. Hæc illa pax ab Angelis, nascente Christo, proclamata, sed ea non nisi per arma & pugnas obtinetur. Cur enim Deus inter bellicos tubæ clangores Mose legem in manus tradidit? num mitior & suavior musica, religio Ecclesiastica, quo lex spectabat, non fuisset convenientior, castris tuba quàm templis est aptior? Et nos, mi Chri-

stiane, ad castra vocamur, & ad conflictus ab eo, qui legem dedit. Legem non servabit, quisquis contra legis hostes pugnare detrectaverit. Carnem suam nemo vicit blandiendo: suadentem Diabolum, Mundum seu blandientem, seu favientem sine pugna nemo superavit; resistendum est & luctandum cum omni affectu, quem hostes divinæ legis concitant. Qui suis solum noxis irascitur, & affectibus indulget, is malæ arboris ramos amputat, sed salvâ radice: rami repullulabunt. Ita Chrysostomus Christi verba expendens: Qui videt mulierem ad concupiscendum eam, jam Math. c. 5. machatus est eam in corde suo. Non modo, inquit, morbum, sed & morbi radicem evellit Christus. Radix adulterii concupiscentia est impudica. Quare non solum plectit adulterium, sed & concupiscentiam, matrem adulterii. Ita non tantum cædes prohibet, sed & impudicam ad illas ducem, sed & contumeliosa verba iræ formata. Iracundia & amor, duo violentissimi affectus sunt, nec leges admittunt, nisi serias & severas; blandis præceptiunculis vix emendantur. Ira non aliorum vitiorum more sollicitat animum, sed abducit, imò præcipitat. Et quamvis nemo velit tam graviter ferire hostem, ut manum in vulnere relinquat, sequæ ab ictu revocare non possit: tale tamen telum est ira, vix retrahitur cum longius excurrere cœperit. Ira non abhorret ab ullo scelere, & si quem sibi destinavit suo fulmine tangendum, non nisi letali plagâ lenitur. Iracundus, velut pyrites lapis, quæcunque sui parte cum silice collidatur, ignem vomit. Vir iracundus provocat rixas, & qui ad indignandum facilis est, erit ad peccandum proclivior. Ira & furor utraque execrabilia. Et vix ulla pestis humano generi pluris sitit. Nam virum stultum interficit iracundia, & parvulum occidit invidia. Itaque fratres amantissimi, inquit Augustinus, ne, obsecro, tantum malum nobis inducamus; anima morbum, rationis tenebras, à Deo alienationem, oblivionem familiaritatis, principium bel-

lorum, plenitudinem calamitatum, demonem pessimum. Qui quidem tanto magis cavendus est, quod plures quotidie invadit. In omnes personas, inquit Seneca, hæc exardescit affectus: tam ex Epist. 18. amore nascitur, quàm ex odio: non minus inter seriam quàm inter lusus & jocos. Nec interest ex quàm magnâ causâ nascatur, sed in qualem perveniat animum. Sic ignis non refert quàm magnus, sed quod incadat. Nam arida scintillam quoque fovete usque in incendium. Atqui nihil est, aut, tam difficile & arduum, quod non humana mens vincat, nulli sunt tam feri & sui juris affectus, ut non disciplina perdomentur. Quodcumque imperavit animus, obtinuit. Quantum verò est, effugere maximum malum, Nam, & cum illi rabiem, savitiam, crudelitatem, furorem, & alios comites ejus affectus?

S. II.

Quod Romanus hic sapiens dixit, de irâ, idem hoc de notissimis furiis Superbiâ & Invidiâ, idem de nequissimis sororibus Luxuriâ & Gulâ, de quæ omni vitiosorum affectuum exercitu dicendum: Quantum est, hæc mala maxima effugere, & ad beatam tranquillitatem, & quandam quasi harmoniam, ac omnium cupiditatum concordiam, animum componere? Beatus Beatus est ergo ille, qui tanto minorem affectibus libertatem indiget, quanto minus ipse vult servire vitis: & ut rationi suam stabilit sceptum, crucem statuit affectibus. Ad triremes damnati, certas habent, tamen breves remorum ferias, subinde sua membris est quies: qui affectibus serviunt, quieto nunquam vivunt animo: unus ex alio cogitationum tumultus nascitur: Servitibus diis alienis die ac nocte, qui non dant vobis requiem. Idcirco Ecclesiasticus: Post concupiscentias, inquit, tuas non v. 30. eas. Equus refractarius freno coercendus; deses, calcabibus urgendus. Idem affectibus faciendum, quorum aliquos impellendo, pleròque retinendo melius regas. Nemo

Rom. 8.
v. 13.

Non enim
miserior
servitus
quàm suis
servire af-
fectibus.
Lib. 2. de la-
cob & Vna
beatâ.
Sen. epist.
47.
Malus tot
domino-
rum servus
est quot
vitiis.

Lib. 4. in 1.
Reg. c. 4.
Daniel. c. 13.
v. 56.

Libido est
flagran-
tior iebre.

Pecuniæ
fames
ad omne
scelus
egregium
calcar est.

Tob. c. 3.
v. 16.

1. Reg. c. 15.
v. 8. 9.
Affectus
jugulandi:

Ne dum
paremus,
in nos
ipsos ar-
memus.

Nemo magis odissè se potest, quàm qui sic perditè se amat, ut in voluptates immodicè solutus, nec impe-
trare sibi, nec negare quidquam possit. Sed sciant hi,
quid eis vaticinetur Apostolus: Si, inquit, secundum car-
nem vixeritis, moriemini; si spiritu facta carnis mortificave-
ritis, viveritis. Nemo majus obtinet imperium, quàm qui
ipse sui est Dominus; non est miserior servitus quàm
suis servire affectibus; nec illustrior est triumphus,
quàm parta de seipso victoria. Brevis hinc conflictus,
præmium æternum. Affectus suos vicit, qui eis servire
non vult. At servit, ait Ambrosius, quicunque metu fran-
gitur, vel delectatione irretitur, vel cupiditacibus ducitur, vel in-
dignatione exasperatur, vel merore dejectur. Nec ulla servitus
turpior est, inquit Seneca, quàm voluntaria, cum alius libi-
dini, alius avaritiæ, alius servit ambitioni. Bonus, Augusti-
nus teste, etiam si serviat, liber est: malus, etiam si regnet,
servus est; nec unius hominis, sed quod gravius, tot do-
minorum quot vitiis. Cupiditatem verò non ma-
gis unum genus ac ratio est, quàm vulcus humani & for-
marum: quæ, cum ex æquo homines simus omnes,
maximam habent varietatem, sic alii aliis rebus affici-
mur, neque omnes iisdem æqualiter delectamur. Hic
in libidines exaltatur, ille auro capitur, hunc strangu-
lat invidia, iste potando sibi querit exitium, alius otian-
do aut ludendo. Nemo eà, quàm sibi fingit, perire se
putat beatitudine, perinde atque si minus suffocaretur
qui in vino submergitur, quàm qui in aquis. Rectè
divus Gregorius asserit: Reprobæ menti valde placet quod
concupiscit, sed in æternâ penâ, quod ei modò est dulce, amare
scit. O miser, species te decipit, & concupiscentia subvertit
cor tuum, ut aquas fugaces ore decepto appetas. Et quæ
hominis beatitudo sit libido? de quâ Ambrosius: Fe-
bre, inquit, libello flagrantior est, graviusque inflammat, &
precipitat: sed ubi quis respuerit à furore, tunc conscientia vi-
sus aperitur, & sui unusquisque facinoris pudendam turpi-
tudinem erubescit. Tunc Deus timetur, & peccator se
celare cupit, sed non potest; pater deformitas, nudum
enim est Deo omne secretum, & peccator divinum
mente conscia iudicium formidat. Pecuniæ fames, ad
omne scelus egregium calcar, non sedatur lucro, sed in-
cituratur, nec minus animum quæsitis torquet quàm quæ-
rendis, cùmque cetera vitia senescente homine senes-
cant, sola juvenescit avaritia. Odium porro & invidia
pertinacissimi morbi, nec qua reliqui affectus facilitate
sanabiles, nisi in cunabulis pereant. Gulæ verò qui ser-
viunt, malam certè domum habent, quæ tantò sit im-
periosior, quò fidelior nacta est servum, & quia
cognatam habet lasciviam Gulæ, tantò plus ea nocet
castimonie, quò plus illecebris nutritur. Quis jam ille,
& laudabimus eum, qui cum Tobia gloriatur: Mundam
servavi animam meam, ab omni concupiscentiâ: hoc enim
est omnes citharæ fides in concordiam componere?

§. III.

Saul Agagum regem carcere damnavit, quem Dei
jussu, capite debuisset. Nos quoque non minùs tur-
pi clementiâ in affectus nostros statumimus, & jugulan-
dos non necamus, sed solo mulctamus carcere; cum id
potissimum cavemus non ut extripentur, sed ne fædè
protrepant foras, licet intus fœviant. Ita dum latent
hosti paremus, cum in nos ipsos armamus, ut quod
principio lapsus fuerat & error, paulatim mos fiat, &
consuetudo, ex quâ demum vitiosissima oriatur neces-
sitas. Ita sensim ab hoste domestico undique oppressi,
clamamus: Non possum me hic vincere: assuetis carce-
re non possum; mori me cogit, qui hanc mihi delecta-
tionem eripit. Sic errores nostri in mores abeunt; &
quia malignos affectus non in herbâ opprimimus, sed
crescere permittimus, tandem silvam crevisse cerni-
mus; & ingens dumetum, quod nullis præne vitibus
amplius convelli possit. Sed neque hic desperandum,

cum etiam consuetudo expugnari queat consuetudine
meliori, & tantò futura sit corona pretiosior, quò dif-
ficilior pugna: volenti cum bono Deo vincere, certa
est victoria. Modò Moses marinos fluctus virgâ incre-
pet, cetera curabit Deus, & tutus transibit Israël, & to-
ta mergetur Ægyptus. Amortheus & Chananeus no-
stris confinibus exterminabuntur, modò discamus cer-
tare cum hostibus, & habere consuetudinem præliandi.
Militia est vita hominis super terram. Nemo sibi fidat, pe-
riculosiorem etenim insidiatorem & hostem nemo ha-
bet, quàm seipsum, cum quo nulla satis turæ possunt
esse induciæ: neque securum est, prius claudi hoc ho-
minis armamentarium, quàm aperiri sepulchrum. Semp-
per in armis excubat cui cordi est reportanda de tor-
hostibus victoria. Pulchrè Cyprianus: Voluptatem, in-
quit, viciisse, voluptas est maxima; nec ulla major est victoria,
quàm ea quæ à cupiditacibus refertur. Qui enim hostem vi-
cit, fortior fuit, sed altero: qui verò libidinem repres-
sit, fortior fuit seipso. Citharædus tam diu discordes in-
ter se chordas ad musicam legem attréperat, dum in sym-
phoniam cōsentiant: Prædestinatus tam diu turbatos in-
ter se affectus cōciliat, dum religiose paci non contradic-
cant. Si Platonem credimus, corpus nostrum cithara est,
citharædus est animus, cui nunc hæc, nunc illæ fides ten-
dendæ; modò lex oculis, modò lingua ponenda; mo-
dò aures, modò manus astringendæ; Nunc luxuria,
nunc impatientiæ affectus ad debitam normam revo-
candi. Peritus sanè citharædus fuit qui dixit: Castigo
corpus meum & in servitum redigo. Prædestinati princeps
cura est, ut quotidie citharam suorum affectuum exa-
minet: & jam cum iracundiâ suâ litigat, nunc invidiam
reprehendit, modò suam fomolentiam extimulat,
mox lætitiâ refrenat, inde tristitiam mitigat. Semper
his suis chordis oberat, totiesque vel remittit, vel se-
verius intendit, donec in harmoniam cōspiciant. Ni-
hil suis affectibus indulget prædestinatus, nemini mi-
nus pareit quàm sibi: deprehensam in se ream cupidi-
tatem, non nisi ad crucem absolvit. Signum itaque, præ-
destinationis est & istud: Qui Christi sunt, carnem suam cru-
cifixæ cum vitiis & concupiscentiis suis.

SIGNORVM
DE
PRÆDESTINATIONE
ET
PRÆDESTINATORVM
PAUCITATE
CORONIS.

Istis addat coronidem mellifluus doctor, Ber-
nardus: Novit Dominus, inquit, qui sunt ejus, & so-
lus ipse scit, quos elegerit à principio: quis verò scit hominum si
est dignus amore vel odio: quod si, ut certum est, certitudo no-
bis omnino negatur, nunquid non tantò delectabiliore erunt,
si qua sortè electionis hujus signa possumus invenire? quam enim
requiem habere potest spiritus noster, dum prædestinationis suæ
nullum adhuc testimonium tenet? Fidelis proinde sermo & om-
ni acceptione dignus, quo salutis testimonia commendantur.
Hoc sanè verbo & electis consolatio ministratur, & subtrahi-
tur reprobis excoꝛdatio. Cognitis siquidem signis vitæ, quisquis hoc
negligit, manifestè convincitur, in vano accipere animam
suam, & pro nihilo habere terram desiderabilem. Jure ne-
mini nisi ipsi culpam impingat, qui nullum in se præde-
stinationis lignum deprehendit. Non cecâ sortitione,
celo vel inferis, hos vel illos prædestinavit Deus. No-
tum à sacro est. Domino opus suum. Ita ex pravis omnium
meritis,